

حکومت ساسانیان

تیسفون در زمان حمله اعراب به ایران

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۸ بهمن ۱۳۹۴ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

تیسفون در زمان حمله اعراب در دو روز نخست جنگ پیروزی با ایرانیان، به دلیل داشتن تاکتیک های منظم جنگی و همچنین فیل های زره پوش که ایجاد وحشت در بین سپاه اعراب کرده بود ایرانیان برتری داشتند. در روز سوم سعد که برتری فیلان را می دید که سپاه را پراکنده می کنند، مسلم و رافع را فراخواند و چاره خواست، آنها چند تن از اسیران پارسی را که مسلمان شده بودند نزد سعد آوردند و از آنها پرسید چگونه با فیل ها مقابله کنیم، آنها پاسخ دادند اگر خرطوم و چشم ها آسیب ببیند دیگر کاری از فیل ساخته نیست. سعد با این تاکتیک که از

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

تیسفون در زمان حمله اعراب

در دو روز نخست جنگ پیروزی با ایرانیان، به دلیل داشتن تاکتیک های منظم جنگی و همچنین فیل های زره پوش که ایجاد وحشت در بین سپاه اعراب کرده بود ایرانیان برتری داشتند.

در روز سوم سعد که برتری فیلان را می دید که سپاه را پراکنده می کنند، مسلم و رافع را فراخواند و چاره خواست، آنها چند تن از اسیران پارسی را که مسلمان شده بودند نزد سعد آوردند و از آنها پرسید چگونه با فیل ها مقابله کنیم، آنها پاسخ دادند اگر خرطوم و چشم ها آسیب ببیند دیگر کاری از فیل ساخته نیست.

سعد با این تاکتیک که از پارسیان آموخت نقشه ای کشیده و چند تن از اعراب را به ترتیب برای ضربه زدن به چشم و سپس خرطوم فیل گماشت.

این روش کارساز شد و نتیجه جنگ تا شب به نفع اعراب برگشت.

در شب قادسیه که لیلہ الحریر نام داشت اعراب بی اجازه سعد شبیخون زده، نخستین کس وقعقاع بود. چنان شد که نتیجه جنگ از سعد و رستم تا صبح پنهان ماند.

صبح قادسیه پیروزی نسبی با اعراب بود چنانکه که اعراب یک دسته بیشتر از ایرانیان کشته بودند.

اما در روز قادسیه، ناگهان طوفان شنی درگرفت. باد به سمت ایرانیان بود و در چشم آنان میزد.

شدت طوفان چنان بود که چادر شاهی رستم را از جا کنده و با خود برد. فریادهای لشکر عرب از دور به گوش می رسید که سپاه را تشویق نموده تا اگر پیروز شوید زمینها - ثروتها - پسران و دختران مجوسان از آن شما خواهد شد و اگر شکست بخورید بهشت و پاداش اخروی در انتظار شما خواهد بود.

عرب چیزی برای از دست دادن نداشت. او آمده بود تا با به سرزمینهای پر نعمت ایران دست پیدا کند و یا در راه خدا کشته شود.

در آن جهنم طوفان شن که سپاهیان ایران پشت شترها و اسبان پناه گرفته بودند، با پاره شدن بار یکی از شترها اسباب بر روی رستم افتاده و کمر او را میشکند. در این هنگام یکی از اعراب که رستم را در مذاکرات دیده بود او را می شناسد و سر رستم فرخزاد را از تنش جدا می کند.

با مرگ رستم شالوده سپاه ایران بهم ریخته و اعراب به پیروزی نهایی می رسند.

پس از آن چند بار دیگر ایرانیان به جنگ با اعراب می روند. فیروزان یزدگرد را یاری می دهد و در غرب تیسپون با سعد می جنگد، اما در نهایت در بابل شکست می خورد. این شکست راه را برای وحشیان بر تیسپون باز می کند.

تیسپون با پنصد هزار عرب دو ماه محاصره می شود اما مردم مقاومت کرده و کار به خوردن سگان و گربه ها می کشد، پس از تمام شدن آذوقه کم کم مردم شهر را ترک می کنند. تنها عده کمی برای محافظت از شهر باقی ماندند.

مهم‌م‌حیدری

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «تیسفون در زمان حمله اعراب به ایران»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1771/pdf/تیسفون-درزمان-حمله-اعراب>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵